

گزارش
پارلمان

اعتبار قوانین مجلس چند درصدی

گفت‌وگو با نمایندگان درباره نقدهای مخالفان مجلس دوازدهم

عکس: ایرنا

سال ۱۴۰۲ لایحه قانون عفاف و حجاب قوه قضائیه تهیه و به دولت سپیداراهیم رئیسی ارسال شد. هیئت دولت نیز پس از تصویب آن را به مجلس فرستادند. در جلسه علنی ۲۳ خرداد همان سال مجلس یازدهم، یک فوریت آن (۱۸۵ رأی موافق، ۳۰ رأی مخالف و ۷ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۷ نماینده حاضر در جلسه) موافقت شد. ۲۸ خرداد کلیات این لایحه در کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس به تصویب رسید و مرداد نمایندگان با استناد به اصل ۸۵ قانون اساسی این لایحه را از صحن علنی خارج کردند. در نهایت شه‌پور نمایندگان به اجرای آزمایشی ۳ ساله این لایحه (۱۵۲ رأی موافق، ۳۴ رأی مخالف و ۷ رأی ممتنع) رأی موافق دادند. این قانون به تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان رسید اما در نهایت این شورای عالی امنیت ملی بود که اجرای آن را متوقف کرد.

سر نوشت‌ها به عبرت منجر نمی‌شوند

این نوع قوانین معمولاً از دل یک موج کوتاه‌مدت از احساسات عمومی یا فشارهای سیاسی زاده می‌شوند. آن

شرایط اجتماعی. قوانینی همچون حجاب و عفاف، صیانت از کاربران فضای مجازی، استفاده از ماهواره و... از جمله قوانینی هستند که بسیاری در جامعه با آن همراه نشد و سعی کردند راهی برای دور زدن این محرومیت برای خود پیدا کنند.

قوانین اشتباه و واکنش جامعه

موضوع قوانینی که اکثریت جامعه با آن همراه نمی‌شود؛ به‌ویژه در مجالس حداقلی چند نمونه مشهور دارد؛ طرح «صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» در مجلس قبل اعلام وصول شد. ۹ بهمن ۱۴۰۰ اما این طرح ویرایش شد و اسفند ۱۴۰۰ این طرح تصویب شد اما به دلیل اشکالات شکلی هیئت رئیسه مجلس آن را لغو کرد. اما این طرح به صحن علنی نیامد و در نهایت سال ۱۴۰۰ ویرایش شد. از آن تاریخ تاکنون هر بار سخن از این طرح به میان می‌آید با واکنش تند و منفی بخشی از جامعه روبه‌رو می‌شود. شاید به همین دلیل است که ۱۲ مرداد ۱۴۰۴ طرح جدیدی با عنوان «نظام‌بخشی فضای مجازی» در مجلس مطرح و اعلام وصول شده است.

مسئله این است که این نمایندگان چون حضورشان در مجلس را به واسطه همان حداقل جمعیت رای‌دهنده؛ آن هم به دلیل نبود رقبا از طیف‌های دیگر؛ خود را وامدار این جمعیت می‌دانند و ممکن است جلب رضایت آنها را بر جلب رضایت اکثریت جامعه اولی بدانند

پریسا هاشمی

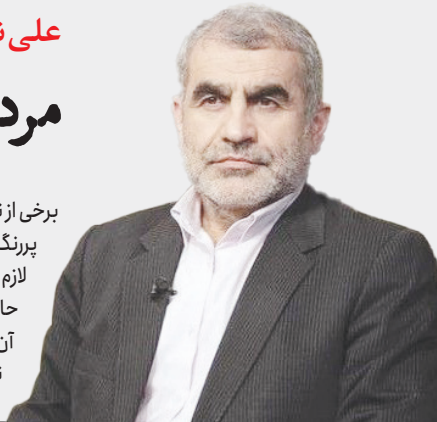
خبرنگار پارلمانی هم‌میهن

«قانونگذاری روبه‌روی ۸۰ درصد مردم اشتباه است.» این خلاصه صحبت‌های حسن روحانی، رئیس دولت یازدهم و دوازدهم است. شاید بتوان گفت، قوانینی که غلط هستند را محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس به زبان دیگری بیان کرده است و تأکید دارد دوسوم، ۱۲ هزار و ۵۰۰ عنوان قانونی که تصویب شده، زمینه‌ساز فساد هستند. پریسا نیست اگر بگویم بخشی از این قوانینی که قالیباف به آن اشاره می‌کند در شرایط خاص و با تصمیمات هیجانی نمایندگان و با هدف بهبود وضعیت کشور مصوب شده تا به قول خودشان تکلیف خود را ادا کرده باشند. اما بخش زیادی از جامعه با آن همراه نشده‌اند، چراکه این قوانین را علیه آزادی‌های خود می‌دانستند. این مخالفت‌ها گاهی فرهنگی بوده، گاهی اقتصادی و گاهی هم به خاطر

علی نیک‌زاد ثمرین نایب رئیس اول مجلس:

مردم کدام قانون مصوب مجلس را قبول نمی‌کنند؟

هیئت رئیسه مجلس در گفت‌وگو با هم‌میهن به توضیح این موضوع پرداخته است. این گفت‌وگو در ادامه می‌آید.

چرا بخشی از جامعه با برخی از مصوبات مخالف هستند و آن را قبول ندارند؟
مردم، دنبال مباحث اقتصادی خود هستند. بحق می‌خواهند

برخی از نمایندگان قوانین را از جنگ ۱۲ روزه به بعد پررنگ می‌کنند و سعی دارند قوانین گذشته که لازم‌الاجرا است را مورد توجه قرار ندهند. در حالی که به گفته برخی از سیاسیون مردم با آن مخالف هستند. علی نیک‌زاد ثمرین، نماینده اردبیل، نمین، نیر و سرعین عضو

سید اسماعیل حسینی سخنگوی کمیسیون انرژی:

برای دیده شدن نظرات شخصی را به مردم تعمیم می‌دهند

تایید در شورای نگهبان یا مجمع تشخیص مصلحت نظام و شاید توقف در شعام فرآیند قانونی است. همه باید به این فرآیند قانونی احترام بگذارند و گر نه سنگ روی سنگ بند نمی‌شود. امکان دارد در مجلس موضوعی مطرح شود که من شخصاً با آن مخالف باشم اما وقتی روند را طی کرده و قانون شود از بالاترین فرد در نظام تا پایین‌ترین فرد باید به آن عمل کنند. برخی از افراد که در این مورد جنجال می‌کنند دنبال چیز دیگری هستند. اظهار نظر افراد درباره اینکه چند درصد مردم با مصوبات مجلس مخالف یا موافق هستند برای حذف نشدن در عرصه سیاسی است و می‌خواهند در صدر اخبار سیاسی بمانند. آنها این حرف‌های پوپولیستی را می‌زنند تا عده‌ای هم روی آن مانور دهند.

برخی این دوره از مجلس را به دلیل مشارکت کم مجلس ۶-۷ درصدی می‌نامند. آیا این تأثیرگذار نیست پذیرش تصمیمات مجلس توسط جامعه؟
یعنی جامعه‌ای که این مجلس را انتخاب نکرده در مقابل مصوبات آن مقاومت می‌کند؟

نظام و انتخابی هستند. بخشی از این ستون‌ها مستقیم و برخی دیگر غیرمستقیم توسط مردم انتخاب می‌شوند. اگر فردی بگوید: «مردم با یک قانون مخالف هستند.» این نظر شخصی اوست که معادل نظر مردم می‌داند. البته هر تصمیمی که مجلس بگیرد عده‌ای با آن مخالف و عده‌ای موافق هستند، عده‌ای هم منافع شخصی و مصالح حزبی خود را در نظر می‌گیرند و با آن موافقت یا مخالفت می‌کنند. آنچه اهمیت دارد این است که به سازوکار رسمی نظام احترام بگذاریم. مجلس سازوکار رسمی نظام است. بنابراین مردم آنها را انتخاب می‌کنند و به تصمیمات آن احترام می‌گذارند اما افکاری که دنبال منافع شخصی، حزبی و جناحی هستند که تریبون دارند، گرد و خاک می‌کنند و می‌گویند: «مردم با مصوبات مجلس مخالف هستند.» در صورتی که خود او با آن مخالف است و نظر خود را به مردم تعمیم می‌دهد. بنابراین تصویب یک طرح یا لایحه در مجلس،

سید اسماعیل حسینی، نماینده شیراز و زرقان و سخنگوی کمیسیون انرژی معتقد است که مردم پس از جنگ ۱۲ روزه نشان دادند که همراه هستند و اگر کسی می‌گوید مردم با یک قانون مخالف هستند، نظر شخصی خود را به مردم تعمیم داده است. او در گفت‌وگو با هم‌میهن مصوباتی که در جامعه قابل پذیرش نیستند را بررسی کرد که در زیر می‌خوانید:

چرا برخی از لایوح و طرح‌ها در مجلس مصوب می‌شود که از سوی بخشی از مردم قابل پذیرش نیست؟

باید دقیق صحبت کرد؛ اینکه بگویم مردم، درست نیست؛ باید مشخص کنیم کدام مردم‌امی گویند؟

بخشی از مردم جامعه با برخی از مصوبات مجلس همراه و همدل نیستند... مردم نمایندگان را به عنوان نماینده خود انتخاب کرده و به مجلس فرستاده‌اند تا موضوعات را بررسی و به تصویب برسانند. ما حاکمیتی داریم که تشکیل شده از ستون‌هایی که آن را نگه داشته است. مجلس، دولت، قوه قضائیه، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، شورای عالی امنیت ملی ستون‌ها و سازوکار رسمی

رکن اصلی منافع ملی
استقلال است

مراسم بزرگداشت ۱۳ آبان، سالروز اشغال سفارت آمریکا در تهران روز گذشته برگزار شد. محمدباقر قالیباف رئیس مجلس که سخنران اصلی این مراسم بود، در ابتدای سخنرانی خود گفت: «کاملاً روشن است که چون مبنای ارتباطات خارجی بر اساس منافع ملی است، بدون شک ایران ما هم نمی‌تواند در مسائل خارجی خود توجه به منافع ملی نکند و رکن اصلی منافع ملی استقلال است. کشوری که استقلال ندارد هیچ چیزی ندارد، نه عزت ملی، نه اعتبار ملی و نه قدرت ملی و نه یک پیشرفت ماندگار ندارد.» او با تأکید بر اینکه ۱۳ آبان و حرکت ملت، دانشجویان و دانش‌آموزان و امام بزرگ ما همه برای حفظ استقلال کشور در برابر زیاده‌خواهی و برتری طلبی دشمن بود، گفت: «این ایستادگی در برابر ظلم و ستم بوده است، چرا در مقابل آمریکا می‌ایستیم؟ چون نمی‌خواهیم تسلیم و وابسته شویم، بدون شک ما استقلال خودمان را با هیچ چیزی و هیچ امتیازی تحت هیچ شرایطی معامله نخواهیم کرد.»

دست هر متجاوزی
کوتاه خواهد شد

عزیز نصیرزاده، وزیر دفاع هم در پیامی به مناسبت ۱۳ آبان نوشت: «اگر چه دشمنان اسلام و انقلاب در برهه‌های حساس و مقاطع مختلف از جمله جنگ هشت‌ساله و دفاع مقدس ۱۲ روزه، همچنان در پی ضربه زدن به نظام اسلامی و انقلابی بوده و هستند، اما مردم حکیم و بصیر ایران به‌ویژه جوانان و نوجوانان به عنوان سربازان همیشه در صحنه و دانش‌آموختگان مکتب عاشورا، در سایه ولایت و رهبری هوشمندانه امام خامنه‌ای عزیز «مظله‌العالی»، همواره دشمن را ناامید و او را در برابر اقتدار و مقاومت خود مغلوب ساخته و عزتمندی ایران را به رخ جهانیان کشانده‌اند.» او در پایان نوشت: «وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، اعلام می‌دارد بی‌تردید در مسیر دانش و عزتمندی این سرزمین کهن و مهد مردان حماسه‌ساز گام‌های مقتدرانه خود را محکم‌تر از گذشته برداشته و دست هر توطئه و متجاوزگری را با صلابت و قوی‌تر از گذشته کوتاه خواهد کرد.»

رخداد سیاست

طعنه صداوسیما به ناطق

شبکه خبر در اقدامی غیرمعمول، قبل از خبر ۱۴ روز گذشته، سخنرانی ناطق نوری در مراسم ۱۳ آبان سال ۷۲ علیه رابطه با آمریکا را پخش کرد. او در آن زمان رئیس مجلس بود. به گزارش عصرایران، به نظر می‌رسد این اقدام، واکنشی به علی اکبر ناطق نوری است که به تازگی از اشغال سفارت آمریکا انتقاد کرده و گفته بود: «اشتباه بزرگی بود. بسیاری از گرفتاری‌ها از همان نقطه آغاز شد.» ناطق نوری در سخنرانی سال ۷۲ می‌گوید: «کسانی که حرف مذاکره با آمریکا را می‌زنند سادۀ اندیش هستند. سفارت آمریکا جاسوس‌خانه علیه انقلاب بود. چطور روی‌تان می‌شود بگویند با آمریکا رابطه برقرار کنیم؟ تا زمانی که ایران زمان شاه نشویم آمریکا ما را رها نمی‌کند.»